

1

QUÆSTIO MEDICA,

54

*Quodlibetariis disputationibus manè discutienda in Scholis
Medicorum, die Jovis vigesima nonâ Januarii 1711.*

M. HYACINTHO THEODORO BARON,
Doctore Medico, Præside.

Est-nè humor acidus χυλώσις opifex?

1.

MOTU vivunt animalia, motu pereunt. Humores scilicet & spiritus agitatione continuâ vitæ functiones absolvunt: sed præcipiti dum cursu vehuntur, cutis repagula transiliunt & quâlibet horâ, solidarum quoque partium, quas fugiendo diruunt, corpuscula secum abripiunt. Hinc alimenti necessitas, quo assiduum istud effluvium reparatur. Nullum reperire est in mineralium familiâ, è plantis solum & animalibus sumi potest. A naturâ factus non fuit homo ut terræ donis, herbis putâ & fructibus tantum vesceretur; nec pravitatis morum indicium esse debet ad animalium cædes carnisque usum deflexisse, quod potius benè sentientis fuit animi, mala ex ferino victu nascentia declinantis. Licet itaque quovis alimento in dies effluentem reparare substantiam: ita vixere majores, quos decet imitari. Sæculum aureum, in quo fructus solis erant in deliciis, fabula est: primis quidem temporibus homines duriori, facileque parabili cibo utebantur, nempe qui agrestes essent, maximoque suo damno culinariæ artis ignari: sanius vivunt qui lautius comedunt, modò ciborum copiâ ventriculum non gravent: in eo priusquàm edulia deperditæ substantiæ restituendæ paria sint, dissolvantur ritè necesse est, atque in liquorem album, chylum dictum transmutentur eo alterationis motu qui propriè χυλώσις appellatur.

NUSQUAM inveniri possunt cibi naturæ nostræ adeò consentanei similese quin habeant quidpiam dissimile alendo corpori ineptum: hinc variarum alterationum necessitas oritur, quarum unaquâque utile ab inutuli seceratur. Prima dentibus perficitur, quâ, si solida sint, atteruntur edulia; hæc salivæ utiliter permixta, cum proprio pondere, tum musculorum œsophagum supernè deorsum prementium nisu, in ventriculum delabuntur; mox in eâ verè regiâ parte, fermentationis ope verti debent in chylum, qui tam spontè quàm Diaphragmatis ventriculum (dum inspiratur aer) prementis ope, paulatim stillat in intestina, à bile & succo pancreatico perficiendus: Chylus enim inchoatur in ventriculo, absolvitur in intestinis. Quâpropter per multiplices illorum gyros circumvolutus, in varias abit partes: ex his quæ fluidior, tenuior, purior & alendo corpori destinata, à fœcibus secreta, per lactearum venarum oscula velut per cribrum trajecta, deducitur ad commune receptaculum, & canalem thoracicum, in venam cavam delapsura, ut tandem in sanguinem mutetur. Fæces interim iisdem Diaphragmatis, aut intestinorum motibus ad rectum usquè propelluntur intestinum foras eliminandæ. Omnia hæc *χύλωσις* necessariò comitantur ut perfectâ fiat, cujus tamen author præcipuus humor est acidus in ventriculum effusus.

III.

AB acido succo, ventriculi tunicam nerveam vellicante, fames oritur, non à suctione partium, instinctu velut quodam penuriam alimenti sentientium: hinc pro humoris istius indole & constitutione variâ, varios cibos, variæ appetunt animantes, varièque dein conficiunt; indè paulò de-terior cibus suavior tamen, meliori sed insuaviori est antepo-nendus: succi istius inopia aut omnimodus defectus, vel imminuit, vel omninò prosternit appetentiam, ejus tenui-

tas nimia Bulimum facit seu vehementem famem, excessus
famem caniniam, depravatio Picam & Malaciam: quæcun-
que pinguis sunt & oleaginosa, sive ore assumpta, sive intus
spontè genita, acidi succi aculeos obtundunt, eoque nomine
famem sedant ac prohibent: sensim exprimitur is humor in
ventriculum è glandulis pòne nerveam tunicam positis,
ejusque còtingit ad certas horas recursus: neque verò solùm
excitandæ fami utilis censerì debet, sed maximè dissolvendis
& in fermentationem agendis eduliis necessarius exilliman-
dus, quo deficiente unius caloris, aut trituræ beneficio
χάλωσις non perageretur. I V.

N I H I L est in rerum naturâ quod potentiùs corpora.
etiam durissima, in minimas partes dissolvere queat
quàm liquor acidus: diceres eum esse ex acutissimis gladio-
lis conflatum: id experitur lingua, dum spiritum vitrioli aut
sulphuris, vel primoribus labris degustat: non unus & idem
cuivis corpori dissolvendo idoneus est; aqua fortis quæ ar-
gentum comminuit, aurum intactum relinquit; pariter ani-
malium diversæ naturæ ventriculis varius occurrit humor
acidus; hinc alimentum quod ab uno dissolvitur, ab altero
non coquitur: potentissimus est in avibus, præsertimque in
struthiocamelo, qui ferrum ipsum conficit: istius acidi suc-
ci animalium proprii effectus calori soli assignari nequeunt,
qui sibi relictus cibos assaret, minùs benè in minimas com-
minueret particulas, atque in chylum converteret: nec re-
ctiùs trituræ, quæ partes alimentorum integrantes tantum-
modò contereret, essentielles verò haud attingeret; ciborum
concoctio fermentatio est, sed lenis, pacata, vix sensibilis,
ab hostili enim aut furibundâ abhorret mitis chyli indoles.
Hoc coctionis opus non parùm juvat Diaphragmatis, mus-
culorum Abdominis, ipsiusmet ventriculi motus; fovet ad-
jacentium viscerum benignus calor. Promovet spiritus ani-
malis ad ventriculum appellens.

CUM cibi selecti, & suis optimè dotibus instructi debito tempore, id est urgente fame debitæque copiâ ingeruntur, succus acidus aliundè non peccans eos intimè penetrando blandè dissolvit, & in laudabilem chylum permutat; at ubi alimenta vel nimîâ copiâ sumuntur, vel pravi sunt succi, ab acido liquore non adèò bellè confici possunt; hinc inter coquendum flatus cruditatis testes, qui modò nullâ qualitate molesti, modò acidi sunt aut nidorosi, eoque deteriores quò tetro magis odore os nareque feriunt: quamvis autem acidus liquor meritò optimus audiat naturæ minister, ventriculoque acceptus sit & necessarius, si tamen à seipso immutatus malo fato subeat venas, innumeros inducere par est affectus, tantaque extrâ ventriculum inferre damna, quanta in ventriculo, χυλώσι dum facit, toti corpori parit commoda.

Ergo humor acidus χυλώσεως opifex.

Domini Doctores disputaturi.

M. Antonius Geoffroy.	M. Alexander le François.	M. Petrus Marais.
M. Joannes Franciscus Cou-	M. Michaël Procope Couteaux.	M. Franciscus Vernage.
thier.		
M. Joannes Franciscus Mongin.	M. Joannes Claudius Advianus Helvetius.	M. Joannes Baptista Dodart.
		Serenissimi Ducis Burgundiæ Medicus primarius.

Proponebat Parisiis JOANNES-BAPTISTA THOMAS
MARTINENQ Parisinus, Baccalaureus Medicus.
A. R. S. H. 1711.

Apud viduam Francisci Muguet Typographi Regis. 1711.